

Karel van Mander, *Olijf-Bergh* 1609.

Voor het eerst heruitgegeven met inleiding, annotatie, weergave van de opgespoorde bronteksten en register van namen. Ed. P.E.L. Verkuyl. 2 dln. Hilversum: Uitgeverij Verloren, 2004. – ISBN 90 6550 756 6. € 55,-

In 1609 verscheen Karel van Manders *Olijf-Bergh*, een leerdicht over het Laatste Oordeel, bij bevriend uitgever Passchier van Westbusch. Van Mander was drie jaar daarvoor overleden en had een ‘claddigh schrift’ nagelaten op basis waarvan Van Westbusch een gedrukte uitgave verzorgde. Van die uitgave is nu een studie-editie verschenen, verzorgd door P.E.L. Verkuyl.

Verkuyl stelt zich een aantal doelen met deze editie: het openleggen van de 1609-uitgave, zowel in de vorm van een leestekst (met onder andere aangepaste interpunctie en indeling van gezangen, deel I) als in de vorm van een diplomatische weergave (deel II, Appendix IV). Tevens wenst hij inzicht te geven in de bronnen die Van Mander inspireerden tot het dichten van de *Olijf-bergh*. Kijkend naar de grafische weergave van de resultaten van Verkuyls zoektocht naar Van Manders bronnen (strepen in marges naast de leestekst geven aan van welke passages Verkuyl de bron heeft kunnen traceren), dan is duidelijk dat de *Olijf-bergh* stevig wortelt in bestaande literaire tradities. Ook voorziet Verkuyl in een uitgebreide inleiding (met onder andere een goed onderbouwde datering van Van Manders handschrift) en in gedetailleerde annotaties.

Omdat Van Westbusch alleen kon werken met een (onvoltooid gebleven?) manuscript van Van Mander, bevat de 1609-uitgave vele tegenstrijdigheden en onduidelijkheden. Ook die beoogt Verkuyl in deze editie op te lossen, met behoud van leesbaarheid en overzichtelijkheid. In de inleiding worden bevindingen daarom bijvoorbeeld zo schematisch mogelijk weergegeven, en de editie is tweedelig om onnodig bladerwerk te voorkomen. De zorgvuldigheid en zorgzaamheid waarmee Verkuyl te werk is gegaan, maken zijn editie tot een eerbetoon aan Van Mander.

Els Stronks